

Nymburské novinky

NEZÁVISLÉ SOUSEDSKÉ ZPRÁVY

Vážení sousedé,

v těchto časech návratů z dovolených, finiše letního volna a (pevně věřím) nástupu dětí do škol se vracíme zpět do reality všedních dnů. Proto jsme pro vás s kolegy zastupiteli a dalšími přáteli připravili nulté vydání sousedských novin, které jsme nazvali „Nymburské NOVINKY“. Kromě aktualit Vám také předložíme výsledky naší práce, zhodnotíme výsledky a představíme Vám, jak bychom rádi posunovali Nymburk dopředu, aby se nám ve městě společně žilo lépe a šťastněji. Naleznete zde i úvahy a názory na různá témata našeho města, pohledy do jeho historie i budoucnosti a budeme též velmi rádi, pokud nám napíšete. Stojíme o jakékoliv připomínky, ale i Váš vlastní příspěvek do některého z dalších vydání.

*Zajímavé čtení a krásné babí léto Vám přeje
Jan Ritter, architekt a zastupitel*

Rozšíření systému sběru tříděného odpadu od domů

Od 1. září 2021 bude rozšířen systém sběru tříděného odpadu přímo od domů o řadu dalších ulic. Jedná se o třídění papíru a plastu do speciálních nádob přímo u rodinných domů. Systém vychází ze strategie zpracované pro Technické služby Nymburk Ekokomem na začátku roku 2018 pod názvem „Optimalizace odpadového hospodářství“. Podrobné informace najdete na stránkách města nebo přímo Technických služeb.

Realizace nové lávky pro pěší jde do finále

29. června 2021 byla hlavní část nové nymburské lávky pro cyklisty a pěší instalována nad řeku. Celou projektovou přípravu lávky zpracovala společnost Stráský, Hustý a partneři na základě nejlepšího předloženého návrhu, vybraného odbornou porotou v září 2018. Lávka by měla být v provozu od listopadu tohoto roku.

Kde se vzal název Svinibrod?

Není snad Nymburáka, který by neslyšel o tom, že Nymburk se dříve jmenoval Svinibrod / Sviní brod. Mnozí se dokonce domnívají, že se jedná o historicky daný fakt, protože tuto informaci poprvé slyšeli

na základní škole, kde učitelé pro zpestření výuky tvrdili, že Nymburk se původně nazýval Svinibrodem, protože se tu brodila divoká prasata čili svině přes Labe. Dokonce se najdou tací, kterým se název Svinibrod (zejména Zálabákům) líbí více

Kultura v Nymburce žije

Tradiční Nymburské Posvícení s jarmarkem letos přivítá kultovní kapelu Buty z Ostravy a Svitavsko-pražské uskupení Čechomor. Program je rozdělen na několik scén, přičemž návštěvníci mohou nalézt odpočinek a klid například na té výtvarné, či divadelní.

Pokud na podzim nepropukne další vlna covidové nákazy doprovázená řadou omezení, vystoupí v Nymburce s několikrát odloženým koncertem také Dan Bárta, Kamil Střihavka a v lednu 2022 Bratři Ebenové.

Letošní léto již kouř z komína v areálu ŽOS nevidíte

V první polovině roku 2021 společnost Thermoservis spol. s r. o. ukončila výrobu tepla z uhlí na území města Nymburk. Jedná se o definitivní ukončení spalování uhlí a společnost k němu přistoupila z důvodů ekologických i ekonomických.

než Nymburk, neboť jim současný název připadá příliš německý. Silný příběh je tedy mnoha způsoby předáván z generace na generaci a zásadní otázka jak to tedy vůbec bylo doopravdy, nás ani nenapadne. Osobně se vůbec nedivím. Dobře vymyšlený příběh má mnohdy větší šanci přežít než pravda. Tato životní zkušenost platila v 16. století a platí i dnes. Každá jednoduchá a líbivá konspirace se šíří rychlostí blesku, zatímco nudná a složitá pravda se jen těžko pro-sazuje. A proto si tento článek neklade za cíl vyvrátit tuto pověst, nýbrž „jen“ upozornit, že ve skutečnosti bylo vše úplně jinak.

Když jsem před dvaceti roky napsal heslo „Nymburk“ pro právě vznikající Wikipedii, jako primární úkol jsem si tenkrát vytyčil cíl: jasně vyvrátit všechny staré úvahy o možném datu založení Nymburka. To se podařilo na 100%, nikdo už nezpochybňuje rok 1275. Už mě nepadlo, že mnohem větší houževnatost prokáže zcela smyšlená báchorka o roku 779, a s tím spojené jméno Sviní Brod (či Svinický Brod). Přitom tento název nemá žádnou oporu v historickém poznání naší minulosti, jedná se o čistě literární produkt fantazie jednoho kronikáře, slovy literárního historika Václava Bolemlíra Nebeského, „babského povídalka“.

Na druhou stranu je nutno říci, že i mnozí historici, včetně Františka Kulhánka, měli za to, že před založením královského města Nymburka se tu rozkládala plně funkční slovanská osada. Zpochybnili pouze dataci, nikoliv však samotný fakt o existenci slovanského osídlení před příchodem holandských kolonistů. Až nejnovější archeologické výzkumy Karly Motykové vyvrátily i tezi, že Nymburk vznikl v místech již existující „české“ vesnice. Tím, že archeologové nenašli žádné starší slovanské osídlení, potvrdily se zase závěry jiných historiků, že Nymburk byl vytyčen lokátorem Přemysla Otakara II. skutečně takzvaně na zelené louce.

Kde se tedy vzal Svinibrod? Odpověď je jednoduchá. Svinibrod použil kronikář Václav Hájek z Libočan (†1553) ve svém slavném díle Kronika Česká z roku 1541. Pověst o založení města Nymburka praví, že: „Léta 779 Vícemil, syn Mnohoslavův z Oskořinu, vytyčil na návrší nedaleko řeky Labe nové město. Obzvláště potěšen byl tím, že se na tomto příhodném místě v lese ve veliké tůni válelo mnoho divokých sviní. Rozkázal svým lidem dříví nasekat a z nich postavit stavení, toto město pojmenovat po sobě Vícemilov. Avšak divoká prasata se nadále do té

vybrané ohromné tůně vracela a často-krát se přes řeku do ní brodila. Když toto místní obyvatelé každodenně pozorovali, byli velmi vděční za takové množství zvěře k lovu, přejmenovali město na Sviní Brod. Až za dlouhý čas se tohoto města zmocnili Němci a Nymburg jej pojmenovali.“ Tolik v kostce lze vyčíst z Hájkovy kroniky!

„Události“ v Nymburce včlenil do svého poutavého vyprávění o příchodu kmene Čechů do české kotliny počínaje rokem 644. Kronika se záhy dočkala mnoha vydání a získala si všeobecnou oblibu. Vše mělo jedinou chybu, informace zde uvedené jsou z naprosté většiny vybájené. Těžko můžeme uvěřit tomu, že člověk v 16. století měl daleko více informací než kronikář Kosmas ve století dvanáctém. Navíc Hájek uváděl takové detaily o době mezi 7. až 9. stoletím, z které dodnes nemáme žádné písemné prameny (vyjma franckých kronik) a jen prostřednictvím archeologických nálezů a evropských analogií si můžeme udělat představu o životě prvních Čechů.

Když se začteme do Kroniky České, dozvídáme se věci, které jsou dávno vyvrácené nebo v lepším případě překonané. Uvedu pár fantastických citací. Svinibrod byl založen v době panování knížete Nezamysla, který vládl v letech 745-783, zemřel v 57 letech a po něm nastoupil jeho syn Mnata. V době panování Nezamysla, syna Přemysla Oráče a kněžny Libuše, byla dále založena tato města (každé s peprnou historikou): 750 Slaný, 755 Příbram, 757 Mělník, 760 Písek, 763 Bydžov, 771 Litoměřice, 773 Ústí u Tábora, 774 Kotnov v Táboře, 779 Nymburk, 782 Hradec Králové, 790 Sušice, 796 Čáslav, 799 Jihlava či 827 Ústí nad Labem. Hájek také věděl kdy byly založeny hrady, a to v roce: 710 Libice, 754 Hazmburk, 758 hrad Bělá, 759 pražské hrady, 762 hrad Teplice, 807 Lichnice nebo 820 Střekov. Co rok, to nějaké založení města či hradu se čtivou zápletkou! Když byl založen Slaný, tak Hájek věděl, že ve vítězném boji se Žateckými 150 Žateckých padlo. Třeba Příbram založil nějaký Příbral, bratr Hruobin a švagr Nezamyslův. Je zřejmé, že tyto údaje není možné brát vážně!

Při četbě kroniky mě ještě zaujaly dvě věci. Když v roce 717 kněžna Libuše zahájila stavbu Pražského hradu, vrch, na kterém byly vybudovány Hradčany, se jmenoval Svinický. Už společně s Přemyslem začala Libuše roku 723 budovat město Prahu. Druhý moment se odehrál po smrti knížete Mnaty roku 804. Vlády nad Čechami se ujal jeho syn Vojen.

A místo, kde se vladkové k volbě sešli, se jmenovalo Sviní hrad. Pro úplnost dodejme, že Hájek „věděl“, že Mnata zemřel během morové epidemie hned sedmý den po nakažení za ukrutných bolestí. Vojen se též nakazil a několik dní byl na pokraji smrti. Nakonec však vládl až do roku 831. Obě zmínky zde však neuvádím kvůli vymyšleným historickým tvrzením, ale kvůli tomu, že jméno spojené s vepří – sviněmi, nebylo ani v jednom případě používáno v negativních konotacích. Ostatně o dobytku píše Hájek jako o hovadech a taktéž to nemyslí nikterak urážlivě.

Přitom už před více než 230 lety historik Galesius Dobner (1719-1790) rozcupoval Hájkovu kroniku, odmítal neprověřené fabulace a výmysly, jež v té době často historickou práci provázely. Je tedy jistým paradoxem dějin, že nikde jinde se tak vybájené historiky Hájkovy nechrání při životě jako v Nymburce.

Příště o založení města Nymburka a o Elišce Přemyslovně.

Pavel Fojtík
historik a zastupitel

Venkovní hřiště pro Tyršovku

Sport na nymburských základních školách

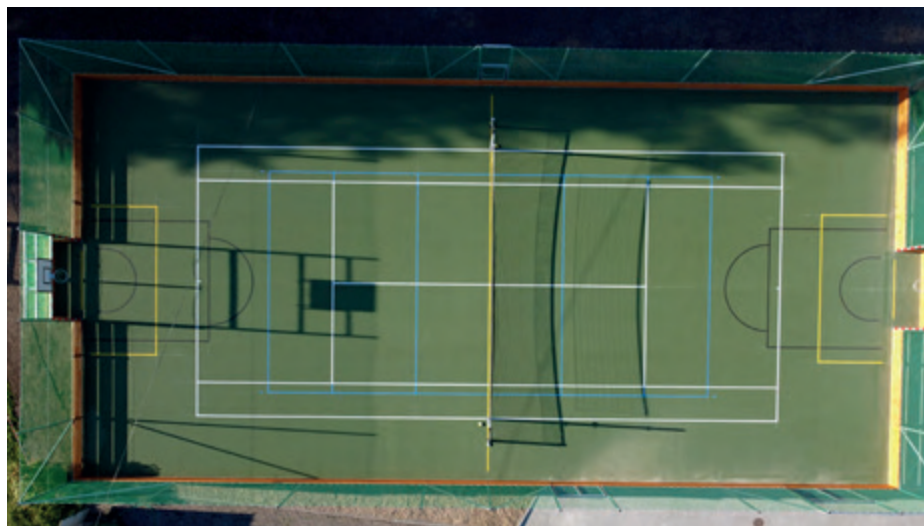
Snad každý Nymburák ví, že v našem městě najdeme celkem tři základní školy: ZŠ Komenského, která přímo sousedí s budovou Gymnázia Bohumila Hrabala, ZŠ R. A. F. na novém sídlišti a nakonec v centru města ZŠ Tyršova. První dvě školy disponují dostačujícím sportovním zázemím, a to jak venkovním, tak vnitřním.

ZŠ Komenského prošla rozsáhlou rekonstrukcí a přístavbou, má moderní tělocvičnu, kterou využívají například i nymburští basketbalisté (takže to už je co říct) a vedle budovy školy využívají i venkovní hřiště, či běžeckou dráhu, nemluvě o malém sportovním prostoru uprostřed budov škol.

Základní škola na sídlišti má ke svému pohodlnému užívání poměrně velkou vnitřní tělocvičnu, kde se konají kromě výuky i různé školní turnaje a využívají je třeba sportovní kroužky. O venkovním areálu se poměrně často mluví s ohledem na minulé i budoucí obrovské investice, rozšiřování a modernizaci. Škola disponuje uzavřeným multifunkčním hřištěm, běžeckou dráhou, fotbalovým hřištěm a dalšími prostory. Inu, výhoda budov na kraji města.

Jen základní škola Tyršova je na tom se sportovním zázemím poměrně bídně; jistou vinu na tom nese i její umístění

uprostřed města, hned vedle náměstí. Zde jsou prostorové možnosti zkrátka omezené. Před několika lety však město díky iniciativě některých zastupitelů zpětně odkoupilo budovu bývalého kulturního domu Janoušek s tím, že do budoucna by zde mohlo vzniknout nejen vnitřní sportovní zázemí (tělocvična), ale třeba i šatny, vývařovna (tu na ZŠ Tyršova také nenajdete a jídlo se dováží) nebo další prostory pro družinu. Jenže tato investice je momentálně v nedohlednu, budova zatím velmi rychle chátrá a pravděpodobně i hotové projekty tím pádem vezmou za své.

Proč nové hřiště?

Vnitřní aktuální prostor pro sport Tyršovky obnáší maličkou tělocvičnu, kde je však sportování značně omezené, neboť když se zde sejde druhý stupeň v běžném počtu cca 30 žáků, je problém se zde nepošlapat. Další využívanou variantou je pronájem tělocvičny Sokola, který ale zase zatěžuje rozpočet a je třeba skloubit rozvrhy se Střední zdravotní školou a dalšími organizacemi, které sokolovnu taktéž využívají. Venkovní prostor je potom omezen na betonové dvojhřiště v přímém sousedství „skateparku“ (zde si lze zahrát košíkovou, sice bez vyznačení hřiště, vybíjenou a podobně, ale je třeba dávat pozor na balon, který občas skončí v Labi a občas ve Valech) a venkovní velkou travnatou plochu hasičského hřiště - velké díky za ni. Ta je rozhodně skvělá pro spoustu aktivit od kopané, přes softball, kriket či další páčkové sporty, ale přeci jen občas je třeba se dělit o prostor i s hasiči a jejich tréninky, soutěžemi či běžnou údržbou, občas také se závody psů. Někdy je třeba dávat pořádný pozor, abyste nestoupli do psího ekskrementu. Zkrátka úplně ideální sportoviště pro žáky školy to nebývá.

A s ohledem na to, že počet žáků školy každoročně stoupal až do naplnění kapacity – zhruba 600 žáků, je absence vhodných sportovišť už dlouhodobě neudržitelná. Vždyť během posledních deseti let se takřka zdvojnásobil počet žáků, a tím i jejich prostorové nároky.

Když se pak v roce 2017 začalo reálně uvažovat o rekonstrukci a celkové modernizaci skateparku, usoudili jsme, že je načase změnit a modernizovat také sport na Tyršovce. Pokud bude rekonstruován skatepark, nebudou mít žáci Tyršovky možnost sportovat venku vůbec - předpokládá se uzavření prostoru betonových hřišť a možná vůbec

Počet žáků ZŠ Tyršova od roku 2009 do roku 2019

přístupu na hasičské hřiště směrem od města, neboť součástí rekonstrukce má být i narovnání nešikovně zalomené cyklostezky. Jedinou možností je pak obcházet hřiště a dostat se na něj od zimního stadionu, což je ale z časových důvodů nepraktické - vyučovací hodina trvá 45 minut a na obejití je třeba zhruba polovina tohoto času.

Proto jsme se snažili před stavbou skateparku vybudovat venkovní hřiště Tyršovky na jejím skromném pozemku a využít ho na maximum (i když za cenu omezení prostoru pro volnočasové aktivity družiny, či venkovní učebnu).

I žáci Tyršovky budou sportovat venku

V prvních návrzích někdy v roce 2019 bylo počítáno se dvěma hřišti na jižní straně budov – multifunkční pro co nejvíce sportů a her od košíkové přes volejbal či přehazovanou, až třeba po malou kopanou. Dvě hřiště proto, že 30 spor-

tovců si na jediném hřišti fotbal ani basketbal zahrát reálně nemůže. Jedno hřiště by tedy bylo velké a druhé hřiště s dvěma příčnými herními plochami v rámci jednoho hřiště (ideální právě pro dvě třídy). V těchto fázích byly plány konzultovány s vedením školy pro co největší efektivitu využití. S vlastní realizací hřiště (ve finále bohužel pouze jednoho) bylo započato v polovině dubna letošního roku, kdy první den stavby dokonce sněžilo. Stavba díky skvělé práci firmy utěšeně rostla a už na přelomu května a června bylo hřiště i s okolním prostorem dokončeno.

Otevření hřiště s parádou

Oficiální předání a otevření proběhlo ve čtvrtek 17. 6. za přítomnosti vedení města a hráčů a hráček týmů Basketball Nymburk a Volleyball Nymburk. Bohužel akce byla naplánovaná na 10:30 hodin v den, kdy už dopoledne bylo pěkně

vedro. Vše se navíc z nějakého důvodu o půl hodinu posunulo, takže děti měly připravené sportovní aktivity takřka v pravé poledne, kdy teploměr na náměstí hlásil tropických 36° C. V takovém počasí může být i sport za trest. Každopádně žákům Tyršovky to radost nezkažilo, několik z nich si hodilo na koš i odbilo volejbalový balon přes zbrusu novou síť.

Doufejme, že okolí hřiště bude co nejdříve osazeno i lavičkami pro nehrající žáky nebo pro publikum sportovních akcí. Budou snad vysázeny i stínící stromy a podél nové zámkové dlažby se zazelelá tráva. Tyršovka si to po tolika letech opravdu zaslouží a snad se konečně jednou dočká i adekvátních vnitřních prostor pro sport (nejen) nymburských dětí. Ať hřiště dobře a bezpečně slouží.

A teď už hurá na vybudování skateparku ...

Marek Velechovský
učitel na ZŠ Tyršova

Jak na silnice, aneb kdo za to může?

Obyvatele našeho města již takřka dva roky trápí stavba okružních křižovatek na Boleslavské třídě v centru města. Popisem všech příčin a důvodů pro zpoždění stavby bychom zde dokázali vyplnit několik stránek textu. Hledáním viníka celé této lapálie už bylo vyplýváno také mnoho hodin a místa nejen na sociálních sítích. V okamžiku, kdy bude celá tato stavba dvou kruhových objezdů zcela dokončena a zmizí dlouhé kolony aut, bude doufejme vše zapomenuto. Rád bych na tomto místě však připomenul fakt, který mnoho občanů nejen našeho města příliš nevnímá. Tím je rozdělení zodpovědnosti

za jednotlivé silnice a komunikace.

Po vzniku samosprávných krajů přešla zodpovědnost za správu a údržbu některých komunikací na ně. V současnosti tedy zodpovědnost za stav silnic vypadá takto:

Dálnice a silnice I. třídy obhospodařuje a udržuje stát, respektive ŘSD (Ředitelství silnic a dálnic); **Silnice II. a III. třídy** spravují kraje pomocí příspěvkových organizací (ve středních Čechách je to KSÚS – Krajská správa a údržba silnic). **Ostatní komunikace, ulice, pěší zóny a další komunikace** zpravidla na území obcí spravují a obhospodařují obce samostatně pomocí vlastních organizací, nebo smluvních firem.

Do péče o komunikace spadá kompletní údržba letní i zimní. V zimě je to odstraňování sněhu, posyp proti námraze a náledí. Po celý rok je pak povinností správce komunikace komplexní péče o povrch vozovky, opravy po zimě, údržba dopravního značení, strojní čištění, sekání trávy podél krajnice a nutné opravy havárií. Vždy je nesmírně důležité, aby se majitel komunikace o závadě nebo havárii dozvěděl včas tak, aby mohla být neprodleně řešena.

V Nymburce po dostavění obchvatu již nemáme žádnou silnici I. třídy. Na přiložené mapce se snadno dozvíte, které komunikace spravuje Krajská správa

va a údržba silnic a o které pečuje město Nymburk prostřednictvím technických služeb a dalších smluvních dodavatelů.

Pro nahlášení závad a havárií na ulicích a silnicích spravovaných městem může každý velmi snadno využít aplikaci hlášení závad dostupnou na stránkách mesto-nymburk.cz. Pro závady na vozovkách spravovaných KSÚS je ideální zadat adresu musimetoopravit.cz. Zde se rozvine kompletní mapa silnic spravovaných krajem, kde můžete snadno zadat místo, popsat problematický stav a doplnit i fotografie. KSÚS se těmito podněty zabývá zpravidla okamžitě.

Středočeský kraj nyní intenzivně plánuje zavést několik vskutku revolučních inovací, pomocí nichž budou moci občané sledovat informace o stavu všech silnic a mostů, o jejich plánovaných uzavírkách, opravách a rekonstrukcích. Každý by tedy v nedaleké budoucnosti

měl mít možnost dozvědět se, v jakém stavu je silnice po které se pohybuje, na kdy je naplánována oprava mostu, úseku s mnoha výtluky, nebo jen vyježděnými koleje. Zároveň by i motoristé měli získat možnost do této mapy přispívat hlášením zjištěných nedostatků.

V současnosti již například v zimním období funguje online mapa, kde lze snadno zjistit pohyb všech vozidel zimní údržby, dobu od posledního ošetření posypem, nebo prohrnutí sněhu ([odkaz pod QR kódem](#)).

Ve výstavbě je také komplexní interaktivní mapa, která bude monitorovat stav mostů, lávek a propustků. Zatím již částečně funguje pro silnice spravované ŘSD, ale do budoucna snad zahrne veškeré mosty všech majitelů

a správců. Najdete ji na odkazu po načtení QR kódu.

Petr Procházka, dispečer mezinárodní vlakové dopravy a krajský zastupitel

